

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЗ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
К. Д. УШИНСЬКОГО»
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ "БРОДІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ ІМЕНІ МАРКІЯНА ШАШКЕВИЧА"
ГРОМАДСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ «УКРАЇНСЬКА СПІЛКА» (ТУРЕЧЧИНА)
ГРУЗИНСЬКИЙ ХОРЕОГРАФІЧНИЙ ЦЕНТР,
ТОВАРИСТВО З РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ ТА ТУРИЗМУ (ГРУЗІЯ)
ЦИРК «МЕДРАНО» (ФРАНЦІЯ)
ТЕАТР ПЕДРА II (БРАЗИЛІЯ)

МАТЕРІАЛИ

IX Міжнародної науково-практичної конференції

СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ОСВІТИ

22 квітня 2022 р.

м. Умань
ВПЦ «Візаві»
2022

Редакційна колегія

ТЕРЕШКО Інна Григорівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри хореографії та художньої культури, декан факультету мистецтв Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, *гол. ред.*;

БИКОВА Ольга Вікторівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри хореографії та художньої культури Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, *заст. гол. ред.*;

СИЗОНЕНКО Вікторія Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри хореографії та художньої культури Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, *відпов. ред.*

Рецензенти:

АНДРОЩУК Людмила Михайлівна – кандидат педагогічних наук, доцент завідувач кафедри хореографії Київського університету імені Бориса Грінченка

МАРТИНЕНКО Олена Володимирівна – заслужений працівник культури України, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувачка кафедри теорії та методики навчання мистецьких дисциплін Бердянського державного педагогічного університету

*Рекомендовано до друку Вченою радою факультету мистецтв
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
(протокол № 10 від 5 травня 2022 року)*

Сучасні стратегії розвитку хореографічної освіти: матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції (м. Умань, 22 квітня 2022 р.) / ред. кол. : І. Г. Терешко (гол. ред.), О. В. Бикова, В. А. Сизоненко (відповід. ред). Умань, ВПЦ «Візаві», 2022. 168 с.

До збірника увійшли матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні стратегії розвитку хореографічної освіти».

У матеріалах конференції розглядаються такі проблеми: «Актуальні проблеми навчання та виховання засобами мистецтва», «Теоретичні та методологічні аспекти формування творчого потенціалу майбутнього вчителя хореографії», «Сучасні стратегії підготовки майбутнього вчителя хореографії», «Інтеграція мистецтв в системі хореографічної освіти».

Науковий збірник призначений для усіх, хто цікавиться проблемами розвитку та вдосконалення хореографічної освіти.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наведених фактів, цитат власних імен та інших відомостей.

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст публікацій та може не поділяти думку автора.

Сучасні стратегії розвитку хореографічної освіти

Зміст

<i>Алтухов В. А., Нос О. Г. Музично-ритмічна компетентність як важлива умова фахової підготовки майбутніх учителів музики і хореографії.....</i>	6
<i>Андроциук Л. М. Світоглядні позиції у підходах до побудови хореографічного твору у період глобальних світових змін.....</i>	11
<i>Барабаш О. В., Шаршонь Д. В. Сутність процесу адаптації студентів-хореографів до художньо-творчої діяльності.....</i>	15
<i>Бикова О. В. Формування професійних компетенцій майбутніх учителів хореографії у процесі позааудиторної роботи.....</i>	20
<i>Волкова Ю. І., Коропатова О. Є. Методичний аспект модерн-джаз танцю у роботі з виконавцями хореографічного мистецтва.....</i>	24
<i>Воляник Н. В. Проблеми підготовки майбутніх керівників хореографічних колективів в умовах впровадження інклюзивної освіти.....</i>	27
<i>Жаворонкіна О. В., Нікітенко А. М. До питання розвитку пластичної культури студентської молоді.....</i>	33
<i>Заєць С. С. Сучасні тенденції використання ПТ-ігор у підготовці хореографа.....</i>	37
<i>Кіндратенко Б. С. Звичай дошлюбного спілкування у молодіжних громадах українців (на прикладі хореографічної постановки «Червоне яблучко»).....</i>	42
<i>Кривохижя А. М. Сучасні проблеми розвитку сценічного танцю.....</i>	47
<i>Куценко В. А. Психофізіологічні аспекти застосування йоги в хореографії.....</i>	49
<i>Лимансько О. В., Бугаєць Н. А. До питання практичної підготовки майбутніх хореографів у педагогічних університетах.....</i>	54
<i>Маркіна В. В. Методи і прийоми залучення дітей до занять з хореографії.....</i>	58
<i>Півторак Л. М. Формування художньо-естетичних смаків у підростаючого покоління засобами хореографічного мистецтва.....</i>	63
<i>Плахотнюк О. А. Фольклорний танець України, рефлексії до праці Василя Верховинця (Костів) «Теорія українського народного танка» 1920 року видання.....</i>	68
<i>Подгорінова А. Ю. Застосування танцювально-рухової терапії у роботі з дітьми та їх батьками.....</i>	72
<i>Попик О. П. Видатні митці Подільського народного танцю Хмельниччини.....</i>	77
<i>Семенова О. В. Проектна діяльність – запорука ефективної взаємодії викладача та здобувачів вищої освіти.....</i>	82

<i>Сизоненко В. А. Розвиток естетичної виразності при вивченні сучасних бальних танців.....</i>	87
<i>Синеок В. А., Калієвський К. В. Шлях формування національної свідомості засобами народної хореографії.....</i>	90
<i>Слищенко А. А. Розвиток творчих здібностей дитини засобами ігрової діяльності на заняттях хореографії.....</i>	96
<i>Терешко І. Г. Народний танець-гра «Зайчик» («Білоданчик», «Білоярчик»): часо-просторовий вимір.....</i>	101
<i>Тіщенко О. М., Хендрик О. Ю. Хореографічне мистецтво та його функції.....</i>	107
<i>Таранцева О. О. Реалізація принципу науковості при викладанні дисципліни «Теорія і методика викладання класичного танцю» в умовах дистанційного навчання.....</i>	114
<i>Тарасюк В. Ю., Шостак О. С. Нестандартні форми проведення та інтерактивні вправи на заняттях хореографічного гуртка.....</i>	118
<i>Томаш О. В. Вплив дуетної форми у сучасній хореографії на виховання підлітків.....</i>	133
<i>Ускова А. Л., Гапєєва І. М., Гапєєв В. К. Стратегія хореографічної постановки народного танцю у сучасній тематиці.....</i>	138
<i>Чапча А. Р. Значення степ-танцю у сучасній методиці викладання.....</i>	143
<i>Червонська Л. М. Формування здоров'язбережувальної компетентності у здобувачів вищої хореографічної освіти в процесі професійної підготовки.....</i>	148
<i>Чернявська О. В. Актуальні проблеми навчання та виховання засобами мистецтва серед учнівської молоді завдяки школам естетичного виховання.....</i>	153
<i>Юхименко Д. Є. Класичний танець як універсальна система формування танцювальної культури студентів.....</i>	158

Для перегляду пленарного засідання конференції перейдіть за посиланням за допомогою зчитувача QR-коду на Вашому смартфоні

РОЗВИТОК ЕСТЕТИЧНОЇ ВИРАЗНОСТІ ПРИ ВИВЧЕННІ СУЧАСНИХ БАЛЬНИХ ТАНЦІВ

*Сизоненко В. А., кандидат педагогічних наук, доцент
доцент кафедри хореографії та художньої культури
Уманського державного педагогічного університету
імені Павла Тичини*

E-mail: nika_dance27@ukr.net

©Сизоненко В. А., 2022

Найважливішим аспектом естетичного виховання особистості майбутнього хореографа є формування естетичної та художньої культури, в центрі якого виступає, безперечно, хореографічне мистецтво.

Актуальність проблеми полягає в тому, що людина, яка присвятила своє життя танцювальному мистецтву, повинна володіти засобами виразності хореографії. Не володіючи знаннями основних засобів виразності, жоден хореограф не зможе створити достойний твір.

Кожний жанр хореографічного мистецтва має свої специфічні закони відображення життя, свої особливі форми, виразні методи і свій матеріал.

Людство створило танець як одну з форм художнього спілкування, як засіб вираження своїх думок і почуттів. Ще в первісному суспільстві існували танці. Що відтворювали трудові процеси, що відображали рухи тварин, танці

магічного характеру. «І чим радісніші та життєрадісніші будуть наші танці, й тим більше хореографічне мистецтво хвилюватиме людей, бо танець – це завжди гімн щастю і добру» – так говорив Ж. Ж. Новер.

Проблема творчості в цілому і творчих здібностей зокрема завжди привертала до себе увагу вчених в різних галузях науки. Відображення цього можна побачити в працях відомих вчених (Г. Гегель, Платон, Г. Сковорода, та ін.)

В. Шацька визначала предмет естетичного виховання як «виховання здатності цілеспрямовано сприймати, відчувати і правильно розуміти і оцінювати красу в навколишній дійсності – у природі, у суспільному житті, праці, явищах мистецтва» [3, с. 9].

Хореографія розкриває широкий простір для розвитку творчого потенціалу молоді, дозволяє разом із поширеною виконавською практикою внести в танцювальне навчання

й виховання елементи танцювально-творчої діяльності. Синкретичність хореографічного мистецтва передбачає розвиток почуття ритму, вміння чути й розуміти музику, узгоджувати з нею свої рухи, розвивати м'язову силу корпусу й ніг, рухи рук, грацію і виразність. Заняття з хореографії формують правильну поставу, виховують основи етикету і грамотної манери поведінки в суспільстві, дають уявлення про акторську майстерність. Танець має величезне значення у вихованні національної самосвідомості. Отже, хореографія має величезні можливості для повноцінного естетичного вдосконалення людини, для її гармонійного духовного та фізичного розвитку. [4, с. 63].

Деякі аспекти засобів виразності у спортивних бальних танцях як головних показників оцінювання виступів учасників, а саме артистизм та емоційність, розглядає М. Богданова в науковій публікації «Спортивний танець у системі бальної хореографії». Специфіку взаємодії між танцювальними партнерами та чинники впливу на сприйняття, насиченість й видовищність виступу розглядають О. Мерлянова та Ю. Василенко.

Естетична виразність у спортивному бальному танці проявляється за умови наявності естетичних властивостей та

ілюструються метафорою, що надається абстрактною структурою танцю.

Сучасний бальний танець може виражати неособисті емоції, відчуття та почуття, художні ідеї або мету, соціокультурну ідентичність та якості, пов'язані з музичним супроводом або ті, що передаються ними. Акцент у виступах танцювальними парами робиться на художньому вираженні танцю як форми спілкування, що схожа на мову, через цілеспрямовані дії, знаки, символи чи жести. Специфіка становлення індивідуального стилю танцювальної пари залежить від особливостей особистісно-орієнтованого підходу до вибору головних та додаткових засобів хореографічної виразності. [2].

Для розвитку естетичної виразності надважливий й розвиток артистичності. Саме артистичність досягається умінням виявити і передати смисловий зміст кожного танцювального елемента, здатністю розставляти акценти у кінці музичного твору, закінчення якого підкреслюється оригінальним рухом, що посилює індивідуальність танцівників. Яскрава артистичність, натхненність і естетична виразність виступу танцювальної пари досягається формуванням індивідуального рухового ритму, своєчасною зміною параметрів темпу танцювальних рухів та поєднання не тільки рухів

партнерів, та й у загалом усієї емоційної складової [1].

Здобувачі вищої освіти кафедри хореографії та художньої культури Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини під час вивчення дисципліни «Теорія та методика сучасного бального танцю» для розвитку естетичної виразності отримують завдання наприкінці курсу вивчення скласти етюд в жанрі бального танцю, що вивчався. Для розкриття ідеї та змісту задуманої

хореографічної композиції здобувачам пропонується використовувати такі виражальні засоби хореографії як міміку, пантоміму, жести, пластику, композицію, малюнок, костюми (за можливості) та реквізит, гармонійні рухи та пози.

Використання цих засобів безперечно спонукає майбутніх фахівців з хореографії до розвитку естетичної виразності при виконанні сучасних бальних танців стандартної та латиноамериканської програми.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Василенко Ю. В., Мерлянова О. А. Виховання артистичності серед партнерів у спортивних бальних танцях та методологія розвитку видовищності URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/11/49.pdf> (дата звернення: 07.05.2022).
2. Кеба М. Естетична виразність спортивного бального танцю URL: <http://journals.uran.ua/kis/article/view/190610> (дата звернення: 07.05.2022).
3. Шацкая В. Н. Музыкально-эстетическое воспитание детей и юношества. М.: педагогика, 1975. 200 с.
4. А. С. Дитяча хореографія: навч.-метод. посіб. 3-є вид. зі змінами та доповн. Тернопіль: Мандрівець, 2016. 288 с.